

ІСТОРИКО-ГЕНЕТИЧНІ ФОРМИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СУТНОСТІ ТА ЗМІСТУ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ HISTORICAL AND GENETIC FORMS OF INTERPRETATION OF ESSENCE AND CONTENTS OF ECONOMY'S DEVELOPMENT INFORMATIONAL STAGE

Сергій ШКАРЛЕТ,
заслужений діяч науки і техніки
України, доктор економічних наук,
професор, ректор Чернігівського
національного технологічного
університету МОН України

Serhiy SHKARLET,
Honoured science and engineering
worker, Doctor of Economics,
Professor, Rector of Chernihiv
National Technological University

Максим ДУБИНА,
кандидат економічних наук,
Чернігівський національний
технологічний університет
МОН України

Maksym DUBYNA,
PhD in Economics,
Chernihiv National
Technological University

Дослідження сучасного поступу української економіки в процесі переходу від індустріального до постіндустріального (інформаційного) етапу передбачає врахування у структурно-інформаційних детермінантах забезпечення сталого розвитку України моделі інноваційного зростання національного господарства в контексті спрямування його виробничо-господарської, техніко-технологічної, організаційно-економічної та зовнішньоекономічної діяльності в сучасне поле передових країн світу, реалізованих при детальному розкритті домінант теорії інформаційної економіки в умовах глобальної інкорпорації до механізму загальноекономічного прискорення.

Засвідчимо, що зазначене слід здійснювати за результатами об'єктивного аналізу теоретико-методологічних засад розвитку інформаційного суспільства в якості ресурсу трансформації національної економіки. Поряд із вказаним необхідно визнати, що визначення загальних рис становлення інформаційної економіки на світовому рівні, національні та регіональні особливості функціонування економічних систем самі по собі впливатимуть і на специфіку та терміни її розбудови в межах нашого державного утворення.

Сучасний етап розвитку світогосподарської системи визначається як перехід від індустріальної економіки до інформаційної, прояв якого пов'язано з інформаційною революцією, розвитком когнітивно-інформаційних технологій, що радикально змінюють результативність функціонування національного господарства. Однак цей перехід відбувається, як можна перекопатись, нерівномірно, що обумовлюється як національною специфікою, так і масштабами розвиненості потенціалу сталого розвитку держав.

Слід вказати, що поняття «інформаційна економіка» на сьогодні використовують для визначення економічної системи, де політика, суспільство та культура залежать від створення, збереження й доступності інформації в національному і світовому масштабах за умов використання когнітивно-інформаційних методів ідентифікації руху знань (засобів їхнього отримання; механізмів відбору, поширення й трансформації, а також

нагромадження, трансляції та застосування у всіх галузях національного господарства).

Питання вирішення теоретико-концептуальних засад розбудови в державі економіки інформаційного типу досліджувалися у наукових роботах багатьох вчених.

На сьогодні існують різноманітні підходи до становлення й розвитку інформаційної економіки навіть у розвинених країнах світу. Теоретичне обґрунтування розвитку інформаційного устрою та функціонування економічних систем значно відстає від практичних потреб, що розвиваються достатньо швидкими темпами. Тому важливим завданням на етапі переходу України до сталого розвитку є потреба в дослідженні досвіду становлення доктринальних засад формування інформаційної економіки в розвинених країнах світу, беручи за орієнтир європейські стандарти, які дозволили вибудувати адекватну стратегію власного розвитку, рухаючись у напрямку європейської інтеграції.

Метою статті є дослідження особливостей інформаційного етапу розвитку національної економіки.

Таким чином, можна засвідчити, що подальший розвиток теоретичних основ розбудови інформаційної економіки в державі в контексті забезпечення сталого розвитку України та її регіональних соціально-економічних систем вимагає об'єктивного оцінювання національних умов і факторів найвагомшого впливу щодо використання її детермінант при формуванні відповідного

типу механізму в умовах ресурсних обмежень.

Предметом економіки інформаційного типу у найзагальнішому вигляді є економічні відносини, що формуються в процесі виробництва, обміну, розподілу й споживання науково-технічної інформації та, відповідно, економічні закони, яким підкоряється розвиток цих процесів. Слід підкреслити, що інформаційна економіка вивчає не лише інформаційний сектор національного господарства, а й економічні закони промислового виробництва, суспільно-політичного руху й продуктивного застосування науково-технічної інформації, у яких би сферах і секторах економіки не розгорталися ці процеси.

У статті розглянуто сутність та зміст інформаційного етапу розвитку економіки. Автором через реалізацію ґрунтового дослідження щодо вивчення сутності категорії «інформаційна економіка», запропоноване власне трактування цієї дефініції. Також у статті визначено основні теоретичні та методологічні джерела економіки інформаційного типу, її вихідні критерії, до числа яких віднесено: систему індикаторів технологічної оснащеності, індикатори прозорості комунікацій, індекс інформаційного суспільства.

The article examines the nature and content of the informational stage of economic development. The author through the implementation of a study on the nature of the category "informational economy" proposed his own interpretation of this definition. The article also identifies the main theoretical and methodological sources of informational-type economy, its benchmarks, which include a system of indicators of technological equipment, communications transparency indicators, the index of the informational society.

Зокрема, визнаємо, що предметом дослідження даної галузі економічної науки є розвиток адекватної системи економічних відносин, що є суспільними формами буття й руху когнітивно-інформаційних технологій, існування яких безпосередньо пов'язано з імовірним пануванням інформаційного технологічного способу виробництва, екологізації останнього задля генерування в межах національної економічної системи ознак до її сталого розвитку.

Однак якщо простежити у загальних рисах історію становлення економіки інформаційного типу, то можна виявити три основних її теоретичних і методологічних джерела. Так, зокрема:

1) перший із них розбудовується за умов використання науково-прикладного доробку, присвяченого вивченню: а) системи продуктивних сил і регіональної економіки; б) закономірностей економічного зростання в епоху науково-технічної революції; в) загальносистемних передумов національного господарства на шляху реалізації інтеграційного вибору держави. Наведені джерела збагачують доміанти інформаційної економіки дослідженнями економічного зростання з позицій загальної теорії організації та стратегічного управління, теорії прийняття рішень, кібернетики, загальної теорії систем тощо. До їх числа належать і первинні спроби здійснити кількісну оцінку вагомості внеску інформаційного виробництва в економічне зростання держави;

2) друга організаційно-економічна основа інформаційної економіки – це вже сформована детермінанта сталого розвитку, що визначена за результатами дослідження економіки НДДКР і, відповідно, яка репрезентує економічні зрушення в межах наукових установ та підрозділів вищих навчальних закладів тощо (наприклад, проблеми державного фінансування науково-дослідних розробок і стимулювання наукових досліджень; відтворювальні пропорції, що визначають частку фундаментальних і прикладних наукових досліджень тощо). Саме в цих здобутках вперше наукова інформація та когнітивно-інформаційні технології і репрезентуються в якості ресурсу суспільно-політичних і економічних трансформацій за рахунок залучення до генеруючого процесу інституційних утворень, призначених для використання іншими суб'єктами управління (і господарювання), що обумовлює врахування реальних закономірностей суспільного руху інформації задля забезпечення сталого розвитку держави;

3) третім джерелом розбудови інформаційної економіки виступає економіка реструктуризації (реформування, реконструкції, модернізації та санації устаткування, інжинірингу, реінжинірингу та крос-інжинірингу різних за природою процесів), що у практичній площині вирішує проблему оновлення науково-технічної інформації та запровадження когнітивно-інформаційної технології ідентифікації руху матеріалізованих знань. Однак зазначена прогресивна основа нині забезпечує найменш помітний вплив на формування економіки інформаційного типу в Україні в її сучасних обрисах. При цьому методологічні резерви такого джерела залишаються багато в чому недооціненими, незважаючи на їхній потужний резерв – технологічний менеджмент і засоби стратегічного управління. У цьому ж руслі розвиваються ідеї, що становлять основу для здійснення економіки технологічних зрушень і техніко-економічного макроекономічного аналізу, розглянутих більшістю західних економічних доктрин в якості основи еволюційного підходу до вивчення соціально-економічних систем та еколого-економічних трансформацій в державі.

Слід вказати на те, що вперше поняття «інформаційна економіка» стало використовуватися у 1976-1977 роках, коли було репрезентовано результати міждисциплінарних досліджень вчених-економістів Стенфордського центру, однак її доміанти в межах цих розробок представлено в загальних рисах, що не дозволило їх ідентифікувати задля активізації процесів щодо переходу державних утворень до сталого розвитку.

Визначаючи концептуальні основи теорії інформаційної економіки, слід вказати на те, що останнім часом відбулися структурно-динамічні зрушення у всіх життєво важливих сферах національного

господарства. При цьому розпочався перехід до нових форм організації праці, зміни характеру й систем виробничих та суспільних відносин, трансформувалася структура світової економіки. Оскільки надшвидкі темпи науково-технічної революції стали плідним підґрунтям для перебудови всієї життєдіяльності української економіки, однак на сьогодні вона функціонує в ресурсних обмеженнях і постійному нарощенні суспільно-політичних загроз сталому розвитку.

Нагальним науково-прикладним завданням щодо визначення доміант інформаційної економіки та їхньої інформації до сучасного механізму забезпечення сталого розвитку України стає визначення специфіки образів економіки інформаційного типу як нового соціально-економічного утворення за декількома складовими, а саме: системою понять цього дискурсу, а також наявними в межах національної економічної системи проривними проектами, що зумовлюють їхній напрям і характер, – технологічною, комунікативною, соціетальною парадигмами дослідження сутності та змісту детермінант інформаційної економіки.

З огляду на це на підставі критичної реконструкції теоретичних джерел та засад сучасних концептуальних підходів щодо розроблення й обґрунтування теорії інформаційної економіки слід репрезентувати наступний висновок авторів, який стосується можливості об'єктивної ідентифікації основного змісту означеного феномену, що виходить у своїх істотних характеристиках за межі класичної постіндустріальної парадигми розвитку державного утворення, оскільки нові ознаки соціально-економічної реальності знаходять своє теоретичне відображення в теоретичних моделях сталого розвитку та інформаційно-мережевого суспільства (поряд із доміантами суспільства третьої хвилі). Саме за умов використання наведених концептуальних підходів і можна сформулювати основи теоретичного бачення економіки інформаційного типу, які будуть спрямовані на подолання звуженого техноцентризму та лінійного еволюціонізму сучасних інституційних матриць.

Проте слід зважати на те, що процеси інформатизації уможливають не лише забезпечення інформаційних потреб суспільства, а й обумовлюють формування об'єктивної інформаційної підтримки прийняття й реалізації оптимальних управлінських рішень на різних рівнях управління розвитком національної економічної системи (зокрема, це стосується соціально-економічної, науково-технічної, духовно-культурної та інших видів діяльності у сферах загальнодержавного значення). При цьому стає можливим вдосконалення й подальший розвиток нових суспільних галузей знань і соціальної практики (інформаційного ринку, інформаційної індустрії, інформаційного менеджменту – при розбудові нового типу виробничих відносин – інформаційних) поряд із телекомунікаційною інфраструктурою та системами зв'язку, мережею національних інформаційних ресурсів у контексті створення конкурентоспроможних інформаційних технологій і продукту (і послуг в межах невиробничої сфери).

Слід підтвердити й те, що авторами даного дослідження виявлено за результатами світоглядно-методологічного осмислення доміант формування сучасних моделей розбудови інформаційної економіки наступне: поряд із загальними рисами становлення інформаційної економіки відбуваються процеси розбудови інформаційного суспільства на світовому рівні.

Поряд із вказаним національні та регіональні особливості будь-якої країни світу суттєво впливають на специфічність побудови й розвитку економіки інформаційного типу (інформаційної економіки). Звідси, досліджуючи відмінності основних моделей реалізації дії детермінант інформаційної економіки, можна стверджувати, що в межах «західної» моделі основна роль відводиться процесам лібералізації ринку інформаційних супер-магістралей та їхньому універсальному обслуговуванню, а за «азійською» – приділяється більше уваги подальшому розвитку співробітництва держави й ринку, спостерігається прагнення встановити найщільніший зв'язок між традиційними соціально-економічними

і екологічними цінностями із невідворотними трансформаційними змінами в межах національної економічної системи.

Таким чином, можна вказати на об'єктивність наступного: перехід до інформаційної економіки в Україні є об'єктивною необхідністю з огляду на потребу в забезпеченні сталого розвитку держави. Однак лише належне стратегічно-інституційне забезпечення цілеорієнтованих процесів формування економіки інформаційного типу дозволить виявити / ідентифікувати реальні можливості України як держави з потужним інтелектуальним потенціалом, що формується в межах потенціалу сталого розвитку нашого державного утворення.

З викладеного випливає, що аналіз наявних підходів до визначення домінант інформаційної економіки та точок зору щодо доцільності їхньої інкорпорації до процесів переходу України до сталого розвитку дозволяє сформулювати авторське визначення сутності й змісту поняття «інформаційної економіки» як принципово нового етапу розвитку сучасної світогосподарської системи, основними ресурсами якої є інформація та знання, а також когнітивно-інформаційні технології їхньої трансформації, діяльність суб'єктів здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційно-інтелектуальних технологій та технологій зв'язку.

Таким чином, основним висновком цього дослідження є твердження про те, що саме інформаційна економіка уособлює інформаційно-технологічні зміни нового тисячоліття і являє собою сутнісну характеристику сучасного життя людства при переході різних за природою державних утворень до сталого розвитку. Поряд із вказаним можна репрезентувати вихідні критерії інформаційної економіки, до яких авторами статті додано наступні:

□ систему індикаторів технологічної оснащеності: її основне призначення полягає в тому, щоб вимірювати та оцінювати розвиненість інформаційних та комунікаційних технологій [1]: а) з одного боку, розглядаються засоби, що безпосередньо забезпечують усі операції з обробки, передачі чи використання інформації; б) з другого – масштаби ресурсного забезпечення, які уможливають ці дії, в першу чергу – кадровий і науковий потенціали;

□ друга система індикаторів має назву «індикатори прозорості комунікацій» [8], яка призначена для оцінки ступеня використання інформаційних та комунікаційних технологій у процесах ущільнення взаємодії виробництва, бізнесу, підприємств та системи державного й регіонального управління між собою, а також, відповідно, в межах кожної з окремих категорій;

□ третя система індикаторів «індекс інформаційного суспільства» (Index – ISI) була розроблена видавництвом World Times та компанією IDC; вона досліджує стан інформаційно-комунікаційних технологій і відображає темпи зростання діяльності у сфері створення, розповсюдження та використання інформаційних технологій у цілому [5]. При цьому їхнє кількісне визначення є характеристикою, що дозволяє оцінити ступінь інтеграції будь-якої країни світу в глобальну інформаційну спільноту.

Відповідно до викладеного підтверджуємо, що основними умовами переходу України до інформаційної економіки слід вважати:

а) не лише формування, а й розроблення адекватного реальним процесам (нарощення суспільно-політичних, військово-економічних і технологічних загроз національному державотворенню) алгоритму реалізації на практиці загальнодержавної Програми переходу України до сталого розвитку;

б) розроблення Концепції нормативно-правового переходу в умовах ресурсних обмежень, що є основою державного впливу на цей процес;

в) пріоритетний розвиток існуючих і створення нових спеціалізованих інформаційно-комунікаційних та когнітивно-інформаційних мережевих структур і технологій, які відповідали б вимогам часу і міжнародним стандартам;

г) забезпечення загальнодержавної інформаційної підтримки процесу переходу країни до інформаційної економіки.

Проте, як відомо [4; 6; 7], реалізація стратегії розвитку інформаційної економіки в Україні може бути здійснена лише за умов ущільнення співпраці та взаємної координації дій із боку всіх суспільних секторів держави. За таких обставин державна і регіональна системи управління мають відігравати координуючу роль, наповнюючи прогресивну ініціативу науково-прикладним змістом. Однак реальний стан інформаційної трансформації в Україні є парадоксальним (незважаючи на існування потужної національної науково-технічної школи, вагомі внески вітчизняних науковців у розвиток інформаційних засад забезпечення сталого розвитку [2-4; 6; 7]). Враховуючи це, важливо здійснити об'єктивну оцінку наслідків неефективності державних програм з інформатизації, а також з'ясувати їхні реальні причини.

Окрім цього, слід усвідомити й пріоритети суспільно-політичного, екологічного та соціально-економічного розвитку України в контексті підвищення її конкурентоспроможності, посилення міжнародних позицій, прискорення інтеграційних процесів до європейських структур управління. Адже із набуттям Україною незалежності основна мета економічного розвитку на міжнародному рівні полягала в побудові економіки ринкового типу. Однак підтверджуємо, що після світового визнання її як держави з ринковою економікою проблем у розвитку національного господарства не зменшилось. Навпаки, особливо гостро постало питання реформації національної економіки до конкурентоспроможного стану.

ВИСНОВКИ

Реалізуючи поставлені у даній науковій роботі дослідницькі, методологічні й науково-прикладні завдання щодо визначення домінант інформаційної економіки задля їхньої інкорпорації до механізму сталого розвитку нашої держави, автори статті дійшли наступних висновків:

а) трансформація національної економічної системи до інформаційного типу може відбуватися лише в умовах прискореної автоматизації, роботизації і комп'ютеризації, що і призведе до корінних змін соціально-економічних, екологічних і виробничих структур управління;

б) інформаційно-комунікаційні технології – це не лише технічні засоби, пов'язані з інформатизацією або комп'ютеризацією, а перш за все – інструментарій глобального перерозподілу й освоєння провідних ідей, капіталів і праці, що визначає парадигму розвитку глобалізованого світу третього покоління;

в) інформаційну економіку можна репрезентувати як принципово новий етап розвитку сучасної світогосподарської системи, основними ресурсами якої є інформація і знання, а також когнітивно-інформаційні технології їхньої трансформації. При цьому діяльність суб'єктів державного й регіонального управління здійснюється за результатами використання послуг, що надаються за допомогою інформаційно-інтелектуальних технологій та технологій зв'язку задля формування інформаційно відкритого суспільства в контексті забезпечення термінового переходу України до її сталого розвитку.

The current stage of the world economic system development is defined as the transition from the industrial economy to the information, which is connected with the display of the information revolution, the development of cognitive information technologies which drastically alter the effectiveness of a national economy. However, this transition is uneven, which is caused by a national specificity and a scale of development potential of sustainable development of states.

The concept «information economy» is currently used to determine the economic system in which politics, society and culture are depended on the creation, preservation and accessibility of information on a national and global scale for the use of cognitive-information methods of identification knowledge movements.

The article analysed the history of economics formation of information type in general, highlighted its main theoretical and methodological sources, identified criteria of information economy, which were attributed by the authors: the system of indicators of technological equipment, "communications transparency indicators", "index of information society" (Index – ISI). The basic conditions of Ukraine's transition to the information economy are found out, taking into account of which will form the basis of our state transition to the information economy and contribute to the overall development of Ukrainian society.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алимов О. М. Стратегічний потенціал – сукупні можливості національної економіки по досягненню цілей збалансованого розвитку [Текст] / О. М. Алимов, В. В. Микитенко // Продуктивні сили України, науково-теоретичний економічний журнал. – К.: Вид-во РВПС України НАН України, 2006. – № 1 – С. 135–151.
2. Белова А. І. Когнітивно-інформаційні чинники забезпечення результативності реалізації структурної промислової політики в Україні [Текст] / А. І. Белова, Р. В. Кузьменко // Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції: [Зб. наук. праць]. – Херсон, Вид-во ХНТУ МОН України, Вид-во ПП Вишемирський В. С., 2013. – № 1(9). – С. 37–44.
3. Белова А. І. Системно-універсальні перешкоди на шляху розбудови в регіонах промислового виробництва інноваційно-інформаційного типу [Текст] / А. І. Белова // Зб. наукових праць ДЕДУТ Серія «Економіка і управління – 2013. – випуск 26. – Київ; Вид-во ДЕДУТ, 2013. – С. 196–200.
4. Данилишин Б. М. Макросистемна еволюція української економіки: Монографія [Текст] / Б. М. Данилишин, В. В. Микитенко. – У 2 т. – Т. 2. – К.: РВПС України НАН України, Вид-во ЗАТ «Нічлава», 2008. – 210 с.
5. Кушнерець В. І. Знання як стратегічний ресурс соціальних трансформацій: монографія [Текст] / В. І. Кушнерець. – Київ; Вид-во «Знання України», 2002. – 248 с.
6. Микитенко В. В. Захист інформаційно-методичної бази даних суб'єктів господарювання та напрями підвищення рівня інформаційної безпеки [Текст] / О. В. Гребенюк, В. В. Микитенко // Вісник економічної науки України: науково-практичний журнал. – Донецьк, ІЕП НАН України, 2010. – № 2 (18). – С. 79–82.
7. Пінчук Є. А. Загроза перетворення на глобальну інтелектуальну периферію: пошук стратегії подолання і розбудови інформаційної економіки [Текст] / Є. А. Пінчук // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Філософія. Політологія. – 2010. – Вип. 98. – С. 15–18.

8. Скаляцький В. М. Інформаційне суспільство: нові тенденції розвитку [Текст] // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – 2004. – № 69. – С. 81–84.

REFERENCES

1. Alymov O.M., Mykytenko V.V. Stratehichnyy potentsial – sukupni mozhlyvosti natsional'noyi ekonomiky po dosyahnennyy tsiley zbalansovanoho rozvytku [Strategic potential – aggregate capacity of the national economy to achieve the goals of sustainable development]. Produktivni syly Ukrainy, naukovo-teoretychnyy ekonomichnyy zhurnal, Kyiv, Vyd-vo RVPS Ukrainy NAN Ukrainy, 2006, no. 1, pp. 135–151 [in Ukrainian].
2. Byelova A.I., Kuz'menko R.V. Kognityvno-informatsiyi chynnyky zabezpechennya rezul'tatyvnosti realizatsiyi strukturnoyi promyslovoyi polityky v Ukraini [Cognitive and informational factors of ensuring the effectiveness of implementation of structural industrial policy in Ukraine]. Sotsial'no-ekonomichnyy rozvytok rehioniv v konteksti mizhnarodnoyi intehratsiyi, Kherson, Vyd-vo KhNTU MON Ukrainy, Vyd-vo PP Vyshemyr's'kyy V. S., 2013 no. 1 (9), pp. 37–44 [in Ukrainian].
3. Byelova A.I. Systemno-universal'ni pereshkody na shlyakh rozbudovy v rehionakh promyslovoho vyrobnytstva innovatsiyno-informatsiynoho typu [Systematic and universal obstacles on the way to establish innovative and informative industrial production in the regions]. Zb. naukovykh prats' DETUT, Seriya "Ekonomika i upravlinnya", 2013, vol. 26, Kyiv, Vyd-vo DETUT, 2013, pp. 196–200 [in Ukrainian].
4. Danylyshyn B.M., Mykytenko V.V. Makrosystemna evolyutsiya ukraiyins'koyi ekonomiky: monohrafiya [Macro-system evolution of Ukrainian economy: monograph]. Kyiv, RVPS Ukrainy NAN Ukrainy, Vyd-vo ZAT "Nichlava", vol. 2, 2008, 210 p. [in Ukrainian].
5. Kushnerets' V.I. Znannya yak stratehichnyy resurs sotsial'nykh transformatsiy: monohrafiya [Knowledge as a strategic resource of social transformations: monograph]. Kyiv, Vyd-vo "Znannya Ukrainy", 2002, 248 p. [in Ukrainian].
6. Mykytenko V.V., Hrebenyuk O.V. Zakhyst informatsiyno-metodychnoyi bazy danykh sub'yektiv hospodaryuvannya ta napryamy pidvyshchennya rivnya informatsiynoyi bezpeky [Protection of informational and methodological database of economical entities and directions of improvement of information security]. Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrainy: naukovo-praktychnyy zhurnal, Donets'k, IEP NAN Ukrainy, 2010, no. 2 (18), pp. 79–82 [in Ukrainian].
7. Pinchuk Ye.A. Zahroza peretvorennya na hlobal'nu intelektual'nu peryferiyu: poshuk stratehiyi podolannya i rozbudovy informatsiynoyi ekonomiky [Threat of transformation into a global intellectual periphery: search of coping strategies and development of the information economy]. Visnyk Kyiyvs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka, seriya: Filosofiya, Politolohiya, 2010, vol. 98, pp. 15–18 [in Ukrainian].
8. Skalats'kyy V.M. Informatsiynne suspil'stvo: novi tendentsiyi rozvytku [Informational society: new trends of development]. Visnyk Kyiyvs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka, Filosofiya, Politolohiya, 2004, no. 69, pp. 81–84 [in Ukrainian].

UKRAINIAN JOURNAL «ЕКОНОМІСТ»

Український журнал
«ЕКОНОМІСТ»
з 2011 року
представлений
у міжнародній економічній
наукометричній
базі RePEc.

У зв'язку
з розширенням
розміщення публікацій
в RePEc з 2013 року
змінюються вимоги
до змісту статей.
Уважно слідкуйте
за інформацією в наступних
номерах журналу і на сайті
<http://ua-ekonomist.com>